

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Analizy socjologiczna na temat tworzenia i funkcjonowania wspólnot lokalnych w Warszawie

Uwaga: Niniejsze zapytanie ma formę rozeznania rynku i nie stanowi zapytania ofertowego w rozumieniu przepisów ustawy PZP

1. Kontekst zamówienia

Strategia Rozwoju m.st. Warszawy #Warszawa 2030

10 maja 2018 r., na LXVI sesji Rady m.st. Warszawy podjęto Uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju miasta stołecznego Warszawy do 2030 roku.

Strategia Rozwoju Warszawy definiuje politykę rozwoju miasta w perspektywie do 2030 roku i tym samym stanowi wytyczną dla władz lokalnych oraz współpracujących organizacji, w jakich sferach funkcjonowania miasta mają skupiać swoje starania na rzecz rozwoju Warszawy. Strategia ma za zadanie umożliwić koordynację działań podejmowanych w różnych dziedzinach, przez różne podmioty i w różnym czasie, zwiększając ich spójność i efektywność. Stanowi deklarację, w jakim kierunku będzie zmieniało się miasto przez następne lata.

Wyznaczone w Strategii cele skupiają się na człowieku – twórcy i użytkownika miasta, niezależnie od tego, jak długo mieszka w Warszawie, pochodzenia, zamożności, stanu zdrowia, wieku, płci, orientacji czy poglądów. Potencjał mieszkańców, ich wiedza oraz kompetencje kulturowe, społeczne i zawodowe, a także łączące ich poczucie wspólnoty stanowią podstawę dalszego rozwoju miasta. Dlatego nacisk położony jest na włączenie wszystkich osób w życie miasta w wymiarze społecznym, kulturowym, politycznym i gospodarczym. Ważną rolę w tym kontekście odgrywają solidarność społeczna, szacunek i otwartość wobec drugiego człowieka oraz dynamicznie zmieniającego się świata, odpowiedzialność, zaangażowanie w pracę i w sprawy publiczne oraz rozwijanie własnego potencjału poprzez ciągłe uczenie się.

Strategia jest dokumentem ogólnym, określającym wizję Warszawy do 2030 roku oraz długo- i średniookresowe cele, które mają doprowadzić do jej urzeczywistnienia. Uszczegóławiają ją programy, wskazujące konkretne rozwiązania i zadania do realizacji. **Jednym z programów wykonawczych Strategii jest Program Wspólnota**, nad którym prace rozpoczęły się w marcu 2018 roku. Prace te zostały poprzedzone analizą danych zastanych (*desk research*), która dotyczyła stanu zgromadzonej przez urząd wiedzy na temat funkcjonowania wspólnot w Warszawie, a także konsultacjami społecznymi.

2. Cele i obszary Programu Wspólnota i dotychczasowe prace

Celem programu jest budowa, wzmocnienie i rozwijanie wspólnot lokalnych poprzez włączenie mieszkańców w życie społeczności lokalnych oraz pomoc w nabywaniu i rozwijaniu kompetencji społecznych. W tym kontekście istotne będą również działania wzmacniające tożsamość lokalną i poczucie identyfikacji z miejscem zamieszkania. Program będzie określał działania oraz narzędzia, które umożliwią mieszkańcom podejmowanie aktywności na rzecz wspólnoty lokalnej, a także działania edukacyjne i kulturalne, które pomogą w budowaniu i wzmacnianiu postaw otwartości i wrażliwości na potrzeby innych oraz dbania o najbliższe otoczenie. Taka postawa sprzyjać będzie zmniejszeniu anonimowości, integracji nowych mieszkańców i ograniczeniu wykluczenia społecznego.

2.1. Analiza danych zastanych (*Desk research*)

Na przełomie roku 2017/2018 przeprowadzono analizę danych zastanych, w wyniku której powstał raport pt. *Charakterystyka i kondycja wspólnot lokalnych w Warszawie* (załącznik do niniejszego rozeznania rynku). W dokumencie rekomendowano zogniskowanie dalszej pogłębionej analizy w następujących wymiarach:

- (1) DIAGNOZA LOKALNYCH WSPÓLNOT istniejących na terenie Warszawy – poznanie mechanizmów tworzących i wzmacniających wspólnotę lokalną, w tym również DIAGNOZA PROCESU INTEGROWANIA SIĘ W WARSZAWIE RÓŻNYCH GRUP MIESZKAŃCÓW (zróżnicowanych m.in. ze względu na wiek, pochodzenie, sytuację ekonomiczną, styl życia czy inne wymiary różnorodności);
- (2) DIAGNOZA WYKORZYSTANIA PRZEZ MIESZKAŃCÓW różnych instytucji, narzędzi, rozwiązań służących angażowaniu się na rzecz społeczności lokalnej i/lub miasta jako całości.

2.2. Konsultacje społeczne

W maju 2018 roku przeprowadzono konsultacje społeczne na temat wizji i wartości (raport z konsultacji społecznych stanowi załącznik do niniejszego rozeznania rynku) jakie powinny leżeć u podstaw wspierania rozwoju wspólnot w Warszawie. W ramach konsultacji odbyły się 3 spotkania eksperckie, 1 otwarte spotkanie z mieszkańcami oraz dodatkowo zbierano informacje od mieszkańców na wydarzeniach z okazji dnia sąsiada i piknikach lokalnych. Z zebranych danych zostały wyodrębnione następujące wymiary kluczowe dla WSPÓLNOTY LOKALNEJ:

RELACJE SPOŁECZNE

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

WSPÓŁPRACA W RAMACH WSPÓLNOTY LOKALNEJ

IDENTYFIKACJA W RAMACH WSPÓLNOTY LOKALNEJ

DOBRE SAMOPOCZUCIE

Elementy wskazane w raporcie z konsultacji społecznych jak i raporcie z analizy danych zastanych powinny zostać uwzględnione podczas przygotowywania narzędzi i w późniejszej analizie.

3. Opis przedmiotu zamówienia

Przedmiotem zamówienia jest:

- I. Przeprowadzenie analizy socjologicznej i przygotowanie raportu (w oparciu o zebrany materiał empiryczny) obejmujące zagadnienie:
  - a) **tworzenia i funkcjonowania wspólnot lokalnych w Warszawie, w tym wskazanie działań potrzebnych do wspierania ich rozwoju,**
  - b) **znajomości i wykorzystania wśród warszawiaków różnych instytucji, narzędzi, rozwiązań** służących angażowaniu się mieszkańców na rzecz społeczności lokalnej i/lub miasta jako całości (takich jak znajomość i zaangażowanie w działania MAL, domów sąsiedzkich, inicjatywę lokalną) oraz włączaniu ich do wspólnoty.

II. Przygotowanie propozycji pytań ankietowych, które będą służyły cyklicznemu monitoringowi Programu Wspólnota.

III. Przygotowanie propozycji wskaźników do Programu Wspólnota.

3.1 Cel przeprowadzenia analizy

Wyniki analizy będą wykorzystane do opracowania Programu Wspólnota, który jest programem wykonawczym Strategii #Warszawa 2030, cel 1.1 „Dbamy o siebie nawzajem”. Analiza ma zdiagnozować istotne problemy, wskazywać rozwiązania, które są skuteczne w przewyżczeniu problemów, przedstawiać mechanizmy tworzenia i funkcjonowania różnych form wspólnot lokalnych i opisać typy wspólnot na terenie Warszawy, a także wskazywać najważniejsze potencjały i bariery ich istnienia. Analiza ma również wskazać przedsięwzięcia i działania, których przeprowadzenie w ramach Programu Wspólnota jest potrzebne do osiągnięcia celu operacyjnego 1.1 Strategii # Warszawa 2030.

W związku z powyższym, analiza powinna odpowiadać co najmniej na następujące pytania badawcze:

- a) Jaka jest charakterystyka różnych typów wspólnot lokalnych w Warszawie?
- b) Co stanowi podstawę istnienia różnych wspólnot lokalnych? Na ile te wspólnoty są trwałe?
- c) Na ile różne typy wspólnot są różnorodne i zintegrowane?
- d) Jakie działania są potrzebne, żeby wspierać rozwój różnych typów wspólnot?
- e) Na ile przydatne są istniejące narzędzia w tym zakresie? Jakie są ich ograniczenia? Jakie inne formy wsparcia warto rozwijać?

Analiza powinna również odnosić się do pytań badawczych w szczegółowych obszarach diagnozy:

RELACJE SPOŁECZNE

- Jaki jest zakres relacji społecznych w różnych wspólnotach lokalnych?
- Jaki jest charakter tych relacji (rozmowy, znajomość osobista, wzajemna troska, wspólne spędzanie czasu itp.)?
- W jakim zakresie działania w ramach wspólnoty skupiają różnorodne grupy, są otwarte na nowych uczestników?
- Co utrudnia, a co sprzyja nawiązywaniu relacji społecznych w różnych typach wspólnot? Co utrudnia, a co sprzyja integracji w ramach wspólnot?

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

- Jaki jest zakres i charakter wspólnych działań, aktywności na rzecz otoczenia, zaangażowania różnorodnych grup mieszkańców we wspólne sprawy w ramach wspólnot lokalnych?
- Co utrudnia, a co sprzyja aktywności społecznej w różnych typach wspólnot lokalnych? Jakie są motywacje do działania różnych grup mieszkańców?

WSPÓŁPRACA W RAMACH WSPÓLNOTY LOKALNEJ

- Jaki jest zakres działalności partnerstw lokalnych, sieci współpracy, inicjatyw samoorganizacyjnych i samopomocowych, inicjatyw integracyjnych (w tym międzypokoleniowych) w ramach różnych typów wspólnot?
- Co utrudnia, a co sprzyja współpracy w ramach różnych typów wspólnot lokalnych? Co utrudnia z co sprzyja osiągnięciu efektów działań wspólnych, w tym tworzeniu innowacji?
- Co utrudnia, a co sprzyja trwałości i ciągłości działań wspólnych, podtrzymywaniu efektów tych działań?
- Jaki jest zakres i charakter współpracy różnych aktorów lokalnych, w tym instytucji, organizacji oraz aktywistów?
- Czego dotyczą konflikty w ramach wspólnot lokalnych i jak są rozwiązywane?

IDENTYFIKACJA W RAMACH WSPÓLNOTY LOKALNEJ

- Jaki jest zakres poczucia przynależności oraz manifestowania przynależności w ramach różnych typów wspólnot?
- Jak identyfikowane są różne poziomy wspólnotowości i ramy integracji (czy ludzie czują się, działają w ramach i na rzecz mikro wspólnoty, czy dzielnicy, miasta)?
- Jak określane są subiektywne granice wspólnoty (jak budowana jest tożsamość lokalna)?
- Co utrudnia, a co sprzyja dbałości o dobro wspólne oraz identyfikacji ze wspólnotą lokalną?

DOBRE SAMOPOCZUCIE W RAMACH WSPÓLNOTY LOKALNEJ

- Co utrudnia, a co sprzyja poczuciu bezpieczeństwa oraz zadowolenia z jakości życia różnych grup mieszkańców w ramach wspólnot lokalnych?
- Co utrudnia, a co sprzyja zaspokojeniu potrzeb różnych grup mieszkańców w ramach wspólnot lokalnych?

Lista przedstawionych pytań ma charakter otwarty. W zależności od przyjętej koncepcji dopuszczalna jest modyfikacja lub uzupełnienie pytań badawczych przez Wykonawcę, w ścisłej współpracy z Zamawiającym.

4. Szczegóły zamówienia

4.1. Analiza

Projekt badawczy powinien wykorzystywać przede wszystkim jakościowe metody i techniki badawcze i analityczne, takie jak krótkie rozmowy indywidualne i grupowe obserwacje, analizy semantyczne, techniki projekcyjne – np. Mapa Mojego Świata, czy metoda polegająca na szeregowaniu przez osoby badane możliwości rozwiązania trudnej sytuacji, która zdarza się w społeczności lokalnej od najbardziej do najmniej skutecznej (np. z udziałem formalnych organizacji, poprzez skargę do samorządu, mobilizację sąsiadów, itp.).

Diagnoza powinna objąć osoby zaangażowane w działania społeczne będące przedmiotem studium przypadku oraz osoby będące członkami danej wspólnoty lokalnej, osoby pozostające poza tymi działaniami lub wspólnotą, ale będące w zasięgu oddziaływania (np. mieszkańcy sąsiednich domów/osiedla, mieszkańcy niebiorący udział w działaniach, itp.), przedstawiciele instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych z obszaru występowania danej wspólnoty, przedstawiciele lokalnego biznesu (w tym organizacji działających na rzecz grup mniejszościowych czy wykluczonych). Analiza powinna również przewidywać zastosowanie prostych narzędzi ilościowych (np. krótkie ankiety z mieszkańcami kilku bloków, na terenie których podejmowane jest dane działanie społeczne dla sprawdzenia jego widoczności i oceny).

Przygotowanie analizy będzie wymagało zebrania materiału empirycznego w postaci studiów przypadku oraz prostych badań ilościowych np. w postaci badań ankietowych. Badania te powinny łącznie objąć nie mniej niż 20: mikro-wspólnot lokalnych, inicjatyw sąsiedzkich, inicjatyw społecznych o charakterze lokalnym, innych działań o charakterze lokalnym lub/i sąsiedzkim zidentyfikowanych na terenie Warszawy.

Założenia badawcze powinny uwzględniać:

- (1) fizyczną i społeczną różnorodność przestrzeni lokalnych w Warszawie
- (2) zróżnicowanie modeli wspólnoty

Wybór lokalizacji miejsc, w których zostaną przeprowadzone studia przypadku, zostanie ustalony w ścisłej współpracy z Zamawiającym na podstawie takich kryteriów jak:

- miejsca na mapie Warszawy (centrum vs peryferie, z uwzględnieniem czasu przynależności do Warszawy);
- typu i wieku zabudowy (kamienice/podwórka vs bloki/grodzone osiedla, stara zabudowa vs nowe osiedla);
- stażu zamieszkania (zasiedziali vs względnie nowi mieszkańcy);
- struktury demograficznej (przewaga wśród mieszkańców młodych rodzin vs seniorów);
- różnorodności i stopnia wykorzystania narzędzi i instytucji społecznych (MAL, Rada Osiedla, Dom Sąsiedzki, inicjatywa lokalna, budżet partycypacyjny, kooperatywy, NGO, uspołecznione instytucje publiczne...)

Teren jednej lokalizacji powinien obejmować obszar nie większy niż osiedla oraz charakteryzować się rozpoznawalnością dla mieszkańców i osób trzecich.

4.2. Raport

Z przeprowadzonych analiz Wykonawca sporządzi raport końcowy. Raport będzie się składał z minimum następujących elementów:

- streszczenie,
- słownik pojęć i skrótów,
- wprowadzenie zawierające opis badania,
- przedstawienie wyników badania, uwzględniających wnioski zebrane przy zastosowaniu wszystkich metod i technik stosowanych przez Wykonawcę,
- wnioski,
- tabelę z rekomendacjami zawierającą konkretne rozwiązania
- wykorzystane narzędzia badawcze (kwestionariusze, scenariusze itp.) w formie załączników do poszczególnych raportów.

Termin przekazania raportu końcowego to 31 października 2018 roku.

4.3. Harmonogram prac

W ramach realizacji Zamówienia Wykonawca będzie uczestniczył w spotkaniach z pracownikami CKS oraz ekspertami biorącymi udział w procesie powstawania Programu Wspólnota. Częstotliwość spotkań będzie ustalona przez CKS i członków zespołu, natomiast do końca realizacji zamówienia nie będzie ich więcej niż 5. Miejsce i termin spotkań wskazuje i organizuje CKS.

Wykonawca spotka się z przedstawicielami Zamawiającego przed rozpoczęciem badania, aby dookreślić jego zakres, w tym uszczegółwić pytania badawcze oraz ustalić szczegółowe lokalizacje studiów przypadku.

Do dnia 30 września 2018 r. podczas spotkania, Wykonawca przedstawi Zamawiającemu wstępne wnioski z prowadzonej analizy oraz rekomendacje dotyczące obszarów do pracy zespołów roboczych w ramach prac nad Programem Wspólnota.

Wykonawca będzie ściśle współpracował z Zamawiającym w trakcie realizacji Zamówienia. Na wniosek Zamawiającego Wykonawca będzie udzielał informacji, odpowiadał na pytania i przedstawiał etapowe wyniki swoich prac.

Informacje techniczne

Termin realizacji projektu: od dnia podpisania umowy do 31 października 2018 roku.

Wybór najkorzystniejszej oferty opierać będzie się o rozpatrywane łącznie następujące kryteria (każde z kryteriów będzie punktowane w skali 0-10):

- doświadczenie zespołu przeprowadzającego badanie i analizę – rozumiane jako udokumentowane przeprowadzenie badań i przygotowanie raportu/raportów (autorstwo lub współautorstwo) z podanego lub podobnego zakresu;
- oferta – rozumiana jako merytoryczny opis proponowanych działań badawczo-analitycznych (w tym szacunkowy zakres działań badawczych – liczba studiów przypadku, szacunkowa liczba wywiadów itp.);
- przedstawiony harmonogram prac realizacji badania i przygotowania analizy;
- cena – rozumiana jako wysokość kwoty wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu zamówienia w wyznaczonym terminie.

Inne istotne warunki zamówienia:

1. Wykonawca zapewnia we własnym zakresie niezbędny do realizacji Zamówienia sprzęt i oprogramowanie komputerowe, materiały biurowe, a także usługi techniczne itp.
2. Wykonawca jest zobowiązany przekazywać Zamawiającemu na bieżąco uwagi i wnioski oraz ewentualne rekomendacje na potrzeby najlepszej możliwej realizacji tego Zamówienia.
4. Termin płatności za realizację przedmiotu zamówienia: 21 dni od daty złożenia faktury w Biurze, a w przypadku, a w przypadku osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej do 30 dni od daty złożenia rachunku w Biurze, zgodnie z umową z Wykonawcą.
5. Umowa z Wykonawcą zostanie zawarta na wzorze przygotowanym przez Zamawiającego.
6. Zamawiający dopuszcza możliwości wprowadzania zmian w umowie z Wykonawcą.

Termin przesłania oferty: 6.07.2018 r., do godziny 16:00

Opis sposobu przygotowywania oferty cenowej: Oferta musi być sporządzona w języku polskim w formie pisanej, zawierać informacje o doświadczeniu badawczym oferenta, harmonogram oraz cenę

netto oraz brutto za wykonanie zamówienia. Ofertę należy przesłać **na adresy e-mail:**
adobrosielska@um.warszawa.pl oraz ext.amarkuszewski@um.warszawa.pl